

Rusko a Čína se rozhodly chránit obchod před americkými sankcemi

 putin-today.ru/archives/207449

20 мая 2024 г.

Lídři Ruska a Číny, Vladimir Putin a Si Ťin-pching, dali důležitý signál, že jsou připraveni spolupracovat na nalezení východiska z problémů s bankovním vypořádáním v obchodu kvůli sekundárním sankcím USA. Jak mohou Moskva a Peking odstranit třetí kolo ze vzájemného obchodování?

Ruský prezident Vladimir Putin po jednání s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem oznámil plány na posílení bilaterálních kontaktů prostřednictvím bankovních institucí a využívání platebních systémů pro obsluhu hospodářských subjektů.

Platby z Ruska do Číny po dohodách mezi vedením obou zemí nebudou čínskými bankami zdržovány a budou moci požívat „imunity,“ nevyklučuje docent katedry globálních finančních trhů a fintech na ruská ekonomická univerzita. Plechanov Iljáš Zaripov. Můžeme hovořit o sjednocení a standardizaci výpočtů platebních a vypořádacích systémů centrálních bank obou zemí. A také o rozšíření produktové řady a pokrytí uživatelů platebních produktů ruského platebního systému „Mir“ a čínské Union Pay.

Obchod mezi Ruskem a Čínou začal v posledních dvou letech růst mílovými kroky. Zpřísnění amerických sankcí však přináší vážné problémy. Banky třetích zemí, které obchodují s Ruskem, byly napadeny. Kvůli těmto potížím se v posledních měsících může platba za ruský export zpoždit o měsíc nebo dokonce dva. Dovozy cizích měn se snižují, protože je stále obtížnější fyzicky provádět platby v cizí měně do az Ruska.

V březnu 2024 vykázaly statistiky o zásilkách do Číny nečekaný pokles. Přímé dodávky strojů, zařízení (včetně elektrických zařízení), mechanismů, jejich částí a příslušenství do Ruska se ve srovnání s

březnem 2023 snížily o 15 % – na 2,9 miliardy USD. Jde o první pokles za 16 měsíců od prosince 2022. A takový pokles exportu z Číny do Ruska by mohl být důsledkem amerických sekundárních sankcí zavedených v prosinci 2023, kdy banka může být potrestána, i když si nebyla vědoma, že se účastnila státem zakázané transakce.

Posílení bankovních a platebních systémů mezi Ruskem a Čínou je proto nyní mimořádně naléhavým úkolem. Co mohou země vymyslet, aby zabránily USA zasahovat do našeho vzájemného obchodu?

Jeden ze způsobů se již realizuje – Rusko stále více obchoduje za použití národních měn, zejména jüanu a rublu. Dva měsíce v řadě – v únoru a březnu 2024 – zůstává rubl druhou největší měnou v zahraničním obchodu pro Rusko po čínském jüanu, poznamenává Alexander Potavin, analytik Finam Financial Group. Podíl rublu v březnu poprvé přesáhl 40 % na vývozu i dovozu.

Když je země izolována od vnějších finančních trhů, najde způsoby, jak obejít vnější omezení.

„Náklady na podnikání za poslední dva roky dramaticky vzrostly. I platby do tzv. spřátelených zemí v cizí měně se často mění v bolení hlavy kvůli hrozbě sekundárních sankcí.

Dalším způsobem je vytvoření komplexní sítě zprostředkovatelů. „To však není možnost. Náklady jsou příliš vysoké: na cestě od kupujícího k zhotoviteli nějaké procento nevyhnutelně skončí na účtech zprostředkovatelských společností. To znamená, že konečný produkt bude dražší. Kromě toho jsou takové programy spolupráce agentur pod pečlivým dohledem daňové a měnové kontroly. A i když takové společnosti dostanou zelenou, otevírá se okno příležitosti pro nejrůznější druhy zneužívání,“ říká Alexander Shneiderman, vedoucí oddělení prodeje a zákaznické podpory ve společnosti Alfa-Forex.

„Můžete přijít se schématy řešení destilace zboží prostřednictvím zprostředkovatelských firem v různých zemích, ale každý přidaný řetězec zvyšuje náklady, které nese prodejce, což snižuje jeho zisk.

Ruské úřady proto hledají způsoby, jak to vyřešit. Pravidelně se objevují nejrůznější projekty s cílem vytvořit jednotnou měnu pro společenství několika zemí, například jednotnou měnu BRICS, což vypadá jako populismus. Situaci by však mohly usnadnit digitální technologie,“ říká Potavin.

Rusko aktivně pracuje ve směru digitálních technologií. Právě v březnu byl podepsán zákon, který umožňuje používání digitálních finančních aktiv (DFA) v mezinárodních platbách. „Ruská vláda již dlouho plánuje provést experiment s přeshraničními převody pomocí digitálních finančních aktiv. Hlavním cílem všech těchto snah je obejít západní sankce. Digitální aktiva jsou dostatečně funkční formou peněz na obcházení sankcí a jakýchkoli dalších operací, které by bylo žádoucí odstranit z právního prostoru,“ říká Alexander Potavin.

Podle jeho názoru by prodej ruské ropy do Indie a Číny, které tvoří 80 % všech ruských exportních příjmů, mohl být převeden do vypořádání v digitálních finančních aktivech.

V únoru Rusko navrhlo, aby země BRICS nevytvářely jednotnou měnu, ale mechanismus vypořádání blockchainu, kdy se transakce zpracovávají prostřednictvím chytrých kontraktů využívajících blockchain. To se již praktikuje na úrovni jednotlivých podniků, zbývá rozšířit na úroveň státu.

„Vytváření nových nadnárodních měn a projekty vypořádání DFA však postupují pomalu, protože klíčové rozvojové země mají problémy s přeshraničními platbami v tvrdých měnách. Téma vytvoření jednotného platebního systému v DFA je diskutováno již několik let, ale v praktické rovině je zatím obtížné prosadit, protože

to vyžaduje značné finanční, technologické, organizační a časové náklady a také harmonizaci regulační rámec různých zemí,“ poznamenává Potavin.

„Problém přechodu na nějaký druh „digitální měny“ má zjevné politické důsledky – které přesně? Rubl, juan nebo třetí možnost? Rozhodnutí přímo ovlivní volatilitu obou měn a to na pozadí zpomalení vývoje obou ekonomik nikdo nepotřebuje,“ upozorňuje Alexander Shneiderman.

„Dalším problémem je, že Čína netouží po vytvoření něčeho, co by nahradilo nebo paralelně s juanem, protože řeší své vlastní problémy spojené s dluhovou krizí a únikem kapitálu ze země. Navíc největšími obchodními partnery Číny jsou Evropa a Spojené státy a místní podniky o ně nechtějí přijít. Ale Rusko pro Čínu z hlediska obchodního obrátu je přibližně na úrovni Vietnamu a za obchodní operace mohou být uvaleny sekundární sankce. Proces finančního sblížení mezi Ruskou federací a ČLR proto neprobíhá tak rychle, jak bychom si přáli,“ poznamenává Potavin. V důsledku toho bude podle jeho názoru trvat roky, než bude implementace vypořádání zahraničního obchodu v DFA trvat, i když samotná myšlenka je docela rozumná.

Současné dohody mezi Čínou a Ruskem ale urychlí hledání východiska pro vzájemný obchod. „Z našeho pohledu je optimální vytvořit jakousi mezinárodní bankovní organizaci, třeba na bázi již existující, která by se zavázala obsluhovat výhradně rusko-čínskou spolupráci. V tomto případě by při použití SPFS (systému finančních zpráv) spadání pod sankce této jednotky nepoškodilo ostatní účastníky trhu,“ argumentuje Shneiderman.

Olga Samofalová

<https://vz.ru>